N°. 95.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 22 NOVEMBER.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 18den November.

Den 16den heeft bij de wetgevende vergadering de minister van oorlog een wets-ontwerp aangeboden, houdende rectificatie in het budjet van zijn departement, over 1850; de kosten van aankoop van kavalleriepaarden en voor het onderhouden van het leger in Italië waren te laag geraamd, en wel voor een bedrag van 59 millioen franken; de minister verzekerde echter, dat het budjet van oorlog weder binnen zijne grenzen zou beperkt worden, zoodra het expeditieleger uit Italië zou teruggekeerd zijn. Het bewind had zich overtuigd, dat de vrede van Europa niet verder verstoord zou worden, zoodat die terugkeer reeds spoedig kon geschieden Er werd besloten, dit wets-ontwerp naar de commissie voor het butjet te verzenden. — Verder was aan de orde een voorstel van de heeren *Ney van de Moskowa*, *de Flavigny* en anderen, strekkende, aan den onder-voorzitter der Republiek eene jaarlijksche som van 52,000 franken toe te leggen, voor kosten van huisvesting. De heer *Noel Parfait* voerde aan, dat de commissie van onderzoek het voorstel buitensporig gevonden en de aangevraagde som tot 20,000 franken verminderd had; doch hij hield het er voor, dat er in het geheel niets moest toegestaan worden, waartoe hij zijne medeleden dan ook ten sterkste aanspoorde; alle uitgaven moesten vermeden worden, welke niet streng noodzakelijk bleken te zijn. Zijns erachtens was de waardigheid van ondervoorzitter der Republiek slechts een titel, geen ambt; hij behoefde niets te doen, hield geen bureau, geene secretarissen, enz.

Het voorstel daarop in omvraag gebragt zijnde, werd art. 1, houdende dat er op het budjet een post zal gebragt worden, voor verblijfkosten van den onder-voorzitter der Republiek, verworpen. Over art. 2, dien post op 20.000 franken stellende, rees eenige discussie en er werden amendementen op voorgesteld, maar de heer *Ney van de Moskowa* verklaarde, [illegible] toch zou moeten weigeren, uit hoofde der verwerping van het eerste, waardoor ingewikkeld het aangevraagde crediet geweigerd was. Ook dit tweede artikel werd verworpen.

— De *Moniteur* bewijst heden met cijfers, dat bij den jongsten maatregel van amnestie van den Voorzitter der Republiek, niet 700, maar integendeel 1341 personen op vrije voeten zijn gesteld, zoodat het getal der door hem, sedert zijne benoeming tot Voorzitter, begenadigden thans 2597 bedraagt.

— Het hoog geregtshof te Versailles heeft al de beschuldigden wegens den aanslag van 13 Junij, die afwezig zijn gebleven, waaronder *Ledru-Rollin*, schuldig verklaard. Hunne namen moeten nu openlijk ten toon worden gesteld, zoo als vroeger die van *Louis Blanc* en *Caussidière*. Men spreekt er van, dat *Louis Napoleon* de straf der veroordeelden wil verzachten.

Ten gevolge der veroordeelingen door het hoog geregtshof, zullen 29 nieuwe volksvertegenwoordigers moeten worden verkozen, waarvan 3 in het departement der Seine.

— De Voorzitter der Republiek heeft den divisie-generaal *de la Hitte*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister der Fransche Republiek bij den Koning van Pruissen, benoemd tot minister van buitenlandsche zaken, ter vervanging van den heer *de Rayneval*.

Reeds begint men deze benoeming aan te vallen. Het baart bevreemding, dat de Voorzitter tot minister van buitenlandsche zaken aanstelt iemand, die zich in het geheel niet met de diplomatie, maar alleen met de artillerie heeft beziggehouden. Sommigen vragen of dit niet zeggen wil, dat men er niet van verwijderd zou zijn de diplomatie met grof geschut te voeren. Men brengt daarmede in verband te taal van het Napoleontisch blad, *Dix Décembre*, hetwelk zegt dat men, na lang dralen, de omwenteling door een Europeschen oorlog zou voltooijen. Die woorden krijgen te meer beteekenis, wanneer men bedenkt dat de Voorzitter zich dikwijls heeft doen ontvallen het gezegde, dat men het krijgszuchtig genie van Frankrijk niet moest miskennen.

— De heer *Guizot* is dezer dagen alhier teruggekomen. Verscheidene personen van aanzien hebben een bezoek bij hem afgelegd. Hij zal den geheelen winter binnen deze hoofdstad doorbrengen. Men zegt, dat in het begin van Januarij onder zijne redactie een nieuw dagblad verschijnen zal.

— Uit Algerie heeft men de tijding ontvangen, dat de gisting die in de provincie Constantine, ten gevolge van de gebeurtenissen bij Zaätcha ontstaan, zich ook tot het district van la Calle uitgestrekt, en aldaar onrustige bewegingen veroorzaakt heeft. Verscheidene Fransche etablissementen zijn aldaar door de Arabieren overrompeld en vernield en een aantal personen daarbij om het leven gebragt.

— Bij de Sardinische kamer van afgevaardigden zijn den 13den dezer de beraadslagingen over het met Oostenrijk gesloten vredesverdrag begonnen. Van den kant der ministeriële partij is het voorstel gedaan om het verdrag stilzwijgend en zonder eenige beraadslaging aan te nemen. Door de gematigde linker zijde is het voorstel gedaan om te verklaren, dat, aangezien alle traktaten vóór de ratificatie aan het parlement onderworpen moeten worden en aangezien het onderhavige tractaat reeds bekrachtigd is, hetzelve als een *fait accompli* meer te pas komt. Dit voorstel werd bij het afzenden der berigten door den heer *Ruffa* toegelicht. Daarentegen verwachtte men van den kant der hevige linker zijde een voorstel om plegtig tegen het geslotene voor Sardinie vernederende en nadeelige traktaat te protesteren, zoodat in elk geval zeer levendige discussiën werden te gemoet gezien.

— De Spaansche kamer is den 10den dezer na langdurige beraadslagingen, tot eene beslissing gekomen betrekkelijk het voorstel des heeren *Olozaga* en heeft hetzelve met 107 tegen 29 stemmen verworpen, zoodat het ministerie eene schitterende zegepraal heeft behaald. Voor het sluiten der discussiën heeft de minister van buitenlandsche zaken nog de belangrijke mededeeling gedaan, dat het gouvernement besloten had de naar Italië gezonden troepen terug te roepen.

Van den 19den.

De zitting der wetgevende kamer heeft heden niets van staatkundig belang opgeleverd. Daarentegen zijn aangenomen de nieuwe artikelen van het strafwetboek, regelende de betrekking van de meesters en de werklieden, voorts het ontwerp nopens den spoorweg van Marseille naar Avignon.

De aanstaande verkiezingen beginnen eenige ongerustheid in te boezemen. De verkiezingen van Julij hadden de partij der orde eene aanzienlijke meerderheid gegeven en den schrik doen verdwijnen die sedert den 13den Mei heerschte; men gevoelt derhalve maar al te zeer welk een nadeeligen invloed eene nederlaag bij de verkiezingen der hoofdstad, zoo aldaar als in geheel Frankrijk zou uitoefenen.

Men spreekt nog altijd van de ophanden verandering van een aantal prefecten.

— *Pierre Bonaparte* die zich bij het beleg van Zaätcha in Afrika bevond, is eensklaps van daar vertrokken en op eigen gezag herwaarts gekomen. Heden heeft hij een brief in de dagbladen geplaatst, waarbij hij zijn gedrag poogt te regtvaardigen met zijne betrekking van volksvertegenwoordiger, die hem alleen regt gaf te beoordeelen, of hij op zijn post moest blijven of niet; de aanleiding tot zijn stap had gegeven de bekende boodschap van den President der Republiek, van den 31sten October.

— *Le Dix Décembre*, het orgaan van de partij van *Louis Napoleon*, blijft zich zeer vijandig toonen tegen de regter zijde der wetgevende vergadering in 't algemeen, en bepaaldelijk tegen de legitimisten.

— Den 17den November duurde in de Sardinische kamer de discussie over het traktaat met Oostenrijk nog voort.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 56,75; 5 pCt. 89,55; Nap. renten 90,50; Rom. Leening 82.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 18den November.

Door den telegraaph is uit Berlijn te Keulen het berigt ontvangen, dat de Duitsche raad van administratie de verkiezingen voor den Rijksdag op den 31sten Januarij aanstaande bepaald en tevens definitief de stad Erfurt als zetel van dien Rijksdag aangewezen heeft.

— De Frankforter bladen melden dat behalve Saksen, Hannover en Beijeren, thans ook Wurtemberg en Hessen-Homburg verklaard hebben toe te treden tot het den 30sten September jl. tusschen Oostenrijk en Pruissen gesloten verdrag tot instelling van eene voorloopige centrale bondgenootschappelijke commissie; — dat Saksen en Hannover zich door gevolmagtigden bij die commissie zullen doen vertegenwoordigen, en dat dit voorbeeld ook gevolgd zal worden door eenige der Staten die tot het zoogenoemde drie-koningen-verbond zijn toegetreden.

— De leden der vroegere nationale vergadering, te weten: *Bucher*, *Bading I* en *Schulz*, zijn door de Kamer van beschuldiging van het Koninklijke hof van appel in staat van beschuldiging gesteld, wegens het aanwenden van pogingen, om het besluit van den 15 November des vorigen jaars, tot weigering der belasting, ten uitvoer te brengen, en alzoo wegens poging tot opstand.

— De Pruissische *Staats-Courant* deelt de benoeming mede der heeren *von Radowitz* en *Böttiche*r, tot leden der bondscommissie.

— Blijkens Koninklijk bevel, zijn de Wurtembergsche wetgevende kamers, belast met de grondwetsherziening, tegen den 1 December aanstaande, ter opening der beraadslagingen, daarover bijeen geroepen.

— Den 12den is te Bern de Zwitsersche landdag bijeengekomen. In de openingsrede van den President verdienen vooral drie punten de aandacht, vermits daaruit is af te leiden, welke houding de meerderheid zal aannemen. Nadat hij de ontwikkeling der nieuwe staatsinrigting van het bondgenootschap herinnerd had, schetste hij de vijanden der nieuwe orde van zaken met scherpe bewoordingen als vijanden van allen vooruitgang. Met algemeene spanning werd dat gedeelte zijner rede aangehoord, waarin hij over de aangelegenheid de spoorwegen handelde. Tot hiertoe was, ten gevolge der bondsakte van 1815, welke op dit punt aan de kantons onbeperkte souvereiniteit toekende, en ten gevolge van de zeer uiteenloopende belangen, ten deze in Zwitserland zoo goed als niets gedaan; de President betoogde de volstrekte noodzakelijkheid, dat thans spoedig de handen aan het werk wierden geslagen, ten einde men niet geheel van het verkeer tusschen de overige Europesche Staten uitgesloten zou geraken. Het meest was intusschen de aandacht bij het politiek gedeelte zijner rede, welke voornamelijk strekte, alle vrijzinnigen meer dan ooit tot de grootste eendragt te vermanen.

— In Pesth zijn door den krijgsraad weder vijf Hongaren teregtgesteld en veroordeeld. Op geen hunner is echter de straf des doods toegepast.

— Uit Triest wordt van den 7 geschreven, dat de Oostenrijksche marine eenen Nederlandschen zeeofficier, zoon van den generaal *des Tombe*, in dienst genomen heeft. Hij is als luitenant op het Oostenrijksche fregat *Bellona* aangesteld.

— De berigten uit Konstantinopel van den 3den dezer, over Triest ontvangen, bevestigen de tijding van de aankomst der Engelsch-Fransche vloot voor de Dardanellen. Den 3den was te Konstantinopel eene Britsche stoomboot met depêches van den admiraal Parker voor Sir stratford Canning aangekomen. Ten aanzien van het geschil met Rusland en Oostenrijk was niets naders bekend geworden; ook door eene den 2den te Konstantinopel aangekomen Russische stoomboot scheen geene beslissing aangebragt te zijn.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten November.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag hebben de heeren *van Heemstra* en *van Hoëvell*, na aflegging der gevorderde eeden, als leden der Kamer zitting genomen.

Is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, houdende voorziening omtrent den overgang in werkelijke schuld van uitgestelde schuld en kansbiljetten. Dat ontwerp gaat vergezeld van eene memorie tot toelichting. — Drukken, ronddeelen en verzending aan de Afdeelingen.

Na het ter tafel brengen van eenige verzoekschriften en boekwerken is de vergadering overgegaan tot het verkiezen van vijf kandidaten voor de vacature in den Hoogen Raad, ontstaan door het overlijden van den heer mr. *J. P. Noiret de Bruyn*.

Tot eersten kandidaat is verkozen bij de derde stemming de heer mr. *U. A. Everts*, raadsheer in het hof van Friesland; tot tweeden kandidaat, bij de vierde stemming, de heer mr. *S. Schmolck*, raadsheer in het hof van Zuidholland; tot derden kandidaat, bij de vierde stemming, de heer mr. *G. van IJsselsteyn*, raadsheer in het hof van Zeeland; tot vierden kandidaat, bij de vierde stemming, de heer mr. *W. J. C. van Hasselt*, lid der Kamer, en tot vijfden kandidaat, bij de tweede stemming, de heer mr. *L. Asser*, regter in de regtbank te 's Gravenhage.

Deze lijst zal Z. M. den Koning worden aangeboden door eene Commissie, bestaande uit de heeren stemopnemers en de heeren *van Voorst*, *Bachiene*, *Ter Bruggen Hugenholtz* en *de Lom de Berg*.

Bij de derde stemming voor den eersten kandidaat werd een biljet in de bus gevonden, waarop eenige regelen geplaatst waren (*ook bij ons zal de heer Everts de eerste op de lijst wezen*). De heer *van Hall* drong er op aan, dat dit briefje niet zou worden medegerekend en de heer *Everts* geacht zou worden 35 stemmen op zich te hebben vereenigd. Het deed er met de daad niets toe, daar de heer *Everts* buitendien de volstrekte meerderheid had erlangd; doch voor de toekomst en om der gevolge wille achtte hij het ondoeltreffend dat dergelijke briefjes als stembiljetten zouden worden aangenomen. Dit voorstel had echter geen gevolg.

De Minister van Finantien heeft in den loop der zitting het woord gevraagd tot het doen eener mededeeling. Weinige dagen geleden heeft de tijdelijke Voorzitter van den Ministerraad de inzigten der Regering doen kennen nopens het onderzoek, waaraan het Ministerie de voorgedragen Staatsbegrooting voor 1850 had onderworpen. Dat onderzoek is thans afgeloopen en de Minister kan alsnu den einduitslag daarvan ter tafel brengen. Gemerkt de kortheid van den tijd, die tot dat onderzoek heeft kunnen besteed worden, kan men beseffen, dat het niet zeer uitgebreid is kunnen zijn. De slotsom meent de Voorzitter thans aan de Vergadering te moeten mededeelen. Het Ministerie is van gevoelen, dat het noodig zijn zal, de begrooting aan de goedkeuring van de Vergadering te onderwerpen, zoo als zij is liggende. Intusschen heeft zij overeenkomstig de deswege gedane toezegging eenige wijzigingen in de aanhangige ontwerpen gebragt, die blijken zullen uit de nota van wijzigingen, die aan de Kamer wordt overgelegd. Zoo is de voornaamste dat van het Iste hoofdstuk B weggelaten is de post van geheime uitgaven, ad ƒ 100,000, welke post zal worden vervangen door een XIIde hoofdstuk der begrooting tot dekking van *onvoorziene uitgaven*. Zoo zijn de tractementen van de Ministers voor de beide departementen voor de Eeredienst uitgetrokken voor memorie. Zoo hebben de lage prijzen der levensmiddelen gelegenheid gegeven om de overeenkomsten betrekkelijk de voeding der der gevangenen en wegens de Maatschappij van Weldadigheid op meer gunstigen voet te sluiten; voor de uitgaven, daartoe gevorderd, een lager cijfer uit te trekken dan vroeger was aangevraagd. Van daar dat de begrooting voor Justitie en van Binnenlandsche Zaken eenige vermindering hebben ondergaan.

De Regering kan niet nalaten, thans bij de vergadering op het in acht nemen van den meesten spoed in de behandeling der begrooting aan te dringen. — Wordt besloten de gedane mededeeling, met de daartoe behoorende stukken, te doen drukken en ronddeelen.

Zamenstelling der Afdeelingen voor *November—December*.

Voorzitters, de heeren, 1ste Afdeeling, *de Man*, 2de, *Sloet tot Oldhuis*, 3de, *Verwey-Méjan*, 4de, *Schooneveld* en 5de Afdeeling *Storm van 's Gravesande*. Tweede Voorzitters, de heeren 1ste Afd., *van Heemstra*, 2de, *Duymaer van Twist*, 3de, *van Doorn*, 4de, *Lotsy*, en 5de Afd., *Boreel*. Commissie der Verzoekschriften, de heeren, 1ste Afd., *Zylker*, 2de, *Heyden Reynesteyn*, 3de, *van Hoëvell*, 4de, *Lotsy*, en 5de Afd., *van Zuylen van Nyevelt*.

— Gisteren zijn de afdeelingen vergaderd geweest, tot het onderzoek van het ontwerp van wet, wegens den overgang in werkelijke schuld, van uitgestelde schuld en kansbiljetten.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 17den dezer, n°. 43, goedgevonden te benoemen, tot generaal-majoor, kommandant der reservebrigade, tevens belast met de functiën van gouverneur der residentie en van provincialen kommandant van Zuidholland, den kolonel *C. W. J. Storm de Grave*, kommandant van het 1ste regiment dragonders.

— Bij onderscheidene besluiten heeft Z. M. goedgevonden: 1°. het pensioen te verleenen: aan den kapitein *G. van Dorth*, magazijnmeester der art. van de 2de klasse te Amsterdam, en aan den officier van gezondheid der 2de klasse *H. van Everdingen*, aan laatstgemelden op het daartoe door hem gedaan verzoek; 2°. te verplaatsen: bij de magazijnen van oorlog te Amsterdam, den 1sten luit. *F. W. J. B. Overzeith*, magazijnmeester der art. van de 2de klasse te Ter Neuzen; bij de magazijnen van oorlog te Ter Neuzen, den 1sten luit. *F. A. van Ingen*, magazijnmeester der art. van de 2de klasse te Doesburg; bij het wapen der inf. van het leger in Oost-Indie, den 2den luitenant *C. A. van der Boon*, van het 5de regim. inf.; en 3°. te benoemen: tot magazijnmeester der art. van de 3de klasse te Doesburg, den 1sten luit. zonder bezwaar der schatkist *F. de Haan*, van de opgeheven kompagnie artillerie-transporttrein, thans 2/3 van het activiteits-tractement genietende; tot adspirant-betaalmeester bij het leger in Oost-Indie, den vrijwilliger *J. Revius*, van het koloniaal werfdepôt.

— Op voordragt van den Minister van Binnenlandsche Zaken, heeft Zijne Majesteit bij besluit van den 16den dezer, n°. 43, tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd den heer mr. *D. J. van Lennep*, hoogleeraar aan het Athenaeum te Amsterdam, en zulks uit aanmerking der uitstekende diensten, door hem gedurende een halve eeuw aan het hooger onderwijs bewezen.

— HH. KK. HH. Prins *Hendrik* en de Erf-Groothertogin *van Saksen Weimar-Eisenach* zijn in de residentie teruggekeerd.

— Aan den baron *van Heerdt*, kolonel-kommandant van het 2de regiment lansiers, is dezer dagen door het korps officieren van genoemd regiment eene fraaije sabel geschonken. Op de blaauw gedamasceerde kling leest men het volgende opschrift, in gouden letteren: *Aandenken der officieren van het 2de regiment lansiers aan hunnen geachten chef*, baron *van Heerdt*.

— Op den huize *Brinkgreve*, bij Deventer, is den 16 dezer overleden de heer *G. M. Cort Heyligers*, gepensionneerd generaal der infanterie, kommandeur van de Militaire Willemsorde en van die van den Nederlandschen Leeuw, ridder van het Legioen van Eer.

— De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft de gemeentebesturen verwittigd, dat de aandacht der personen, belast met het ophalen der inschrijvings-biljetten voor de volkstelling, hoofdzakelijk moet worden gevestigd:

1°. op de *afzonderlijke levende personen* of *de huisgezinnen bij andere inwonende*, welke op een afzonderlijk inschrijving-biljet worden beschreven, daar het overslaan van die personen of huisgezinnen slechts is te voorkomen door eene *uitdrukkelijke* navrage aan elke woning;

2°. op de *krijgs- en zeelieden*, *wonende bij ingezetenen buiten de kazerne*, ten aanzien van welke de gemeente, waar zij hunne ambtsbetrekking uitoefenen, met inachtneming der bepaling van art. 77 van het Burgerlijk Wetboek, als hun *gewoon* verblijf beschouwd wordt;

3°. op de *minderjarige* personen, wier *gewoon* verblijf zich rigt naar dat hunner ouders of voogden;

4°. op de *gedurende den nacht van den 18den op den 19den November* reizende of trekkende personen, die in de gemeente, waar zij *op den 19den November hun verblijf* hebben gehouden, moeten worden ingeschreven;

5°. op de huisgezinnen van meer dan *twaalf* personen, welke *twee* of *meer* inschrijving-biljetten hebben moeten ontvangen;

6°. op de *tijdelijk* uit ieder huisgezin *afwezigen*, waarvan *getal* en *geslacht enkel* in de kolom aanmerkingen van het inschrijving-biljet moet worden aangegeven;

7°. op de *herstelde Lutherschen*, niet bij name genoemd op de inschrijving-biljetten;

8°. op de personen, wier *huwelijk is ontbonden* door *echtscheiding* of door *een regterlijk vonnis, na scheiding van tafel en bed gedurende vijf volle jaren, uitgesproken*, die onder de *ongehuwden* worden opgenomen;

9°. op de *onbewoonde* huizen of panden, telkens aan te teekenen op den *inventaris*.

— De heer *Dav. Jac. van Lennep*, hoogleeraar aan het Athenæum Illustre te Amsterdam, heeft eergisteren den vijftigsten verjaardag van het door hem op den 11 Nov. 1799 aanvaarde hoogleeraarsambt in de Grieksche en Romeinsche Letterkunde, Geschiedenis, enz., plegtig gevierd, met het houden eener redevoering in het groot Auditorium van het genoemde Athenæum. Een zeer groot aantal vrienden en vereerders, meerendeels tevens voormalige leerlingen van den hooggeschatten leeraar, niet alleen uit Amsterdam, maar ook uit verwijderde oorden des Vaderland te zamen gevloeid, woonde deze merkwaardige en zeldzame plegtigheid bij. In zijne keurige Latijnsche rede, nog met mannelijke kracht uitgesproken, schetste de leeraar, met de hem eigene sierlijkheid van uitdrukking, hetgeen hem zelven op zijne vijftigjarige professorale loopbaan bejegend is, en den gang, dien de letterkundige wetenschappen gedurende de laatste 50 jaren genomen hebben. Hij deed daarbij uitkomen de onschatbare waarde van de oude letteren, en drong met nadruk aan op hare ijverige beoefening, vooral ook in dezen tijd, waarin zoo veel schijnt zamen te spannen, om hare kennis te verbannen van de groote plaats, welke zij onder de wetenschappen bekleedt.

Na het uitspreken dezer belangrijke reden, die met gespannen aandacht werd aangehoord, is de geachte hoogleeraar met het levendigste gejuich door zijne talrijke hoorders begroet. Eene commissie, bestaande uit de heeren *J. Bosscha*, *I. da Costa*, *A. Brugmans*, *W. Vrolik*, *C. Dedel*, *P. J. Teding van Berkhout*, *D. A. Portielje*, *J. Heemskerk*, *Az.*, *J. C. Spakler*, *D. van Lankkeren Matthes* en *H. Ameshoff*, heeft hem vervolgens, uit naam van 248 vroegere leerlingen, eene zeer fraaije zilveren vaas aangeboden, benevens eene perkamenten rol, waarop de namen der schenkers vermeld staan. — Deze vaas, welke, van het voetstuk tot aan de kruin van het

daarop geplaatste borstbeeld van *Hesiodus*, eene hoogte van 4 palmen 6 duim en eene breedte van 3 palmen 6 duim heeft, prijkt met fraai gedrevene toepasselijke voorstellingen en beelden. Behalve de gemelde commissie, heeft de hoogleeraar nog vele andere deputatiën en aanzienlijke personen ontvangen, welke hem hunne deelneming en gelukwenschen betuigden.

Terstond na afloop der feestrede, heeft de heer staatsraad, gouverneur der provincie Noordholland, namens Z. M den Koning, aan den hoogleeraar het commandeurskruis der orde van den Nederlandschen Leeuw overhandigd, als eene welverdiende hulde door den Vorst aan den uitstekenden letterkundige en leeraar toegebragt.

Het feest is des namiddags besloten met een groot diner in het *Odeon*, den heer *van Lennep* door zijne vroegere leerlingen aangeboden.

— Z. M. de Koning heeft, bij besluit van den 10 dezer, bepaald, dat, ter verzekering van de rust en de veiligheid der ingezetenen, even als in den afgeloopen winter, in de gemeenten, in welke zich geene maréchaussées bevinden, hulp-maréchaussées zullen worden gestationneerd.

— Naar men verneemt, is door het Hooger Bestuur bepaald, dat de verkiezing voor een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in plaats van den heer mr. *J. R. Thorbecke*, zal moeten plaats hebben vóór 9 December aanstaande, en dat mitsdien de kiezers van het 1ste kiesdistrict dezer provincie (Leyden) daartoe door Gedeputeerde Staten zullen behooren te worden opgeroepen, waaraan bereids voldaan zou zijn.

— De heer *A. van Bevervoorde* beklaagt zich in een opentlijk protest over de wijze waarop hij te Amsterdam in hechtenis genomen en naar 's Hage vervoerd is, als zijnde hij geketend en als een boef behandeld, hoewel hij alleen wegens drukpersmisdrijf veroordeeld is.

— De directie der 's Hertogenbossche stoombootmaatschappij, *Jan van Arkel* N°. 2, is aangeklaagd wegens het afkappen der zandsteenen en muurwerk over eene lengte van 40 duim en ter diepte van 70 duim van het bastion N°. 1 der citadel te 's Bosch.

— Zr. Ms. fregat *Prins van Oranje*, onder bevel van den kapitein ter zee, *J. F. D. Bouricius*, van Batavia naar Nederland, is den 2 October te St. Helena binnengeloopen, doch heeft den 4 de reis voortgezet. Dit fregat is laatstleden Vrijdag op de hoogte van het eiland Wight gearriveerd.

— Bij onderscheidene vonnissen der Arrondissements-Regtbank te Breda, van den 19den November jl., zijn veroordeeld:

Antonie Mouriks, voerman, wonende te Breda, en *P. H. van Dieren*, boekhandelaar, wonende te Antwerpen, ter zake van het invoeren van de in België nagedrukte werken van den Ridder *Tollens*, in solidum te betalen aan den eigenaar van het kopijregt dier werken, den heer *G. T. N. Suringar*, te Leeuwarden, de waarde van twee duizend exemplaren, ter somma van vier en zestig duizend een honderd guldens, onder verbeurdverklaring, mede ten behoeve van gemelden eigenaar, van alle de binnen dit Koningrijk voorhanden ongedebiteerde exemplaren van dien nadruk, en bovendien elk in eene boete van honderd guldens ten behoeve van den Armen der gemeente Zundert, alwaar de aanhaling heeft plaats gehad.

Petrus van de Sanden, commissionair, wonende te Antwerpen, wegens het op vaste en gezette tijden overbrengen van reizigers en goederen van Breda naar Antwerpen met de zoogenaamde visch- of gistkar, zonder daartoe vergunning te hebben bekomen, in eene boete van *f* 100 ten behoeve van den Staat.

Willemijna Ruys, wonende te Princenhage, ter zake van diefstal van hout, tot eene gevangenzetting voor den tijd van drie dagen.

Antonij de Bruyn, wonende te Teteringen, ter zake van diefstal van banden, tot gevangenzetting voor den tijd van zes dagen; en

Dingeman van Hagen, wonende te 's Gravenhage, ter zake van diefstal van een koperen keteltje, tot gevangenzetting voor den tijd van drie maanden.

— Bij onderscheidene vonnissen van het Kantongeregt Bergen-op-Zoom, van den 13den dezer, zijn veroordeeld:

Johannis Kools, arbeider, wonende te Halsteren, in eene geldboete van vijf en twintig guldens, met verbeurdverklaring van de door hem gebruikte stulpmand, als hebbende gevischt met verboden vischtuig en zonder acte of consent te kunnen vertoonen.

Johannis de Koningck en *Jacobus van den Boom*, beiden arbeiders, wonende te Halsteren, elk in eene geldboete van vijf en twintig gulden, met verbeurdverklaring van het bij hun bevindende vischnet, eene zoogenaamde Kuil, als hebbende gevischt met verboden vischtuig en zonder acte of consent te kunnen vertoonen.

Coenraad Krüter, metselaarsknecht, *Joseph Lardinois*, arbeider, beiden wonende te Steenbergen, elk tot eene geldboete van twintig gulden en verbeurdverklaring van het bij hen bevonden vischtuig, bestaande in twee kruisnetten, als hebbende gevischt zonder acte of consent te kunnen vertoonen.

Cornelis van Ostu en *Domincus Aarden*, de eene 16, de andere 15 jaren oud, beiden zonder beroep, wonende te Wouw, elk in eene geldboete van zeven gulden, ter zake van het toebrengen van schade aan een anders roerend goed.

Wilhelmina van Luisterburg en *Stoffelina Katharina Wilhelmina Verbroek*, beide arbeidsters, wonende te Wouw, ieder in eene geldboete van twee gulden, als schuldig verklaard aan het rapen van tarwe aren, op een stuk land gelegen onder Kruisland, zonder permissie van den eigenaar.

BOEKAANKONDIGING.

MAGAZIJN VOOR JAGTLIEFHEBBERS.

Te Arnhem, bij J. G. Meijer, 1849.

1ste Jaarg., 1ste Aflevering.

Van dit maandwerkje verschijnt maandelijks eene aflevering van 48 bladzijden, terwijl 12 afleveringen een boekdeel zullen vormen, versierd met vier tot zes fraaije platen, en verkrijgbaar voor den zeer matigen prijs van *f* 4, of vrachtvrij met de post toegezonden, voor *f* 4,75.

Voor weinigen is de jagt tegenwoordig meer eene schrale broodwinning, voor de meesten, hier te lande, slechts eene uitspanning, een vermaak dat meer kost dan opbrengt.

Het valt dus niet te betwijfelen, of zeer velen zullen zich, buiten de kosten voor het veldgenoegen, ook nog wel eene geringe uitgaaf getroosten om te huis, in den hoek van den haard, vaak na eenen vermoeijenden jagtdag, nog wat jagtvermaak te smaken. De uitgever zal zich dus waarschijnlijk niet te leur gesteld zien, in de hoop dat zijne onderneming opgang moge vinden onder de Nederlandsche jagers; en vooral ook medewerking moge ondervinden, ten einde zijn werkje al meer en meer zuiver vaderlandsch worde ingerigt, voor de jagt zoo als die hier te lande besaat.

Dit werkje komt misschien tegenwoordig juist van pas, om den pennestrijd op te nemen die welhaast over de verordeningen betreffende de jagt dreigt te zullen losbarsten.

Wanneer men ten minste de voorgedragen begrooting over 1850 voor 's lands regering als eene voorbode mag beschouwen van aanstaande veranderingen, dan zal er wel het een en ander voor en tegen het bestaande, zoowel als voor en tegen de te maken nieuwigheden te zeggen vallen. Door het opnemen van dit alles in het magazijn zal zulks aan de vergetelheid ontrukt worden, en lang nadat alle jagtwetten vergeten, en de verordening van het Burgerlijk Wetboek: «het regt om zich het wild toe te eigenen behoort, bij uitsluiting, aan den eigenaar van den grond, waarop zich het wild bevindt," onbelemmerd in volle werking zijn, zal de naneef nog eens kunnen naslaan, hoe wonder verschillend het regt werdt beschouwd door landeigenaren of de voeders van het wild, en door de jagers of de genieters. Wij meenen daarom den uitgever vooral te moeten aansporen om de Wetgeving op de jagt en visscherij naauwkeurig bij te houden. In een volgend nommer zal hij alzoo voorzeker ook opnemen wat de begrooting voor 1850 behelst ten aanzien der inkomsten en uitgaven van het jagt-Departement.

Dit eerste nommer van het magazijn behelst het begin eener korte schets van het wezen en den toestand der jagt van de vroegste tijden af aan tot op heden, een opstel dat geen lezer onvoldaan zal doorlezen. Het tweede opstel, over het schieten met hagel, behelst een menigte voorschriften en raadgevingen, die voor elken jager behartigingwaardig zijn en getuigen van de groote bedrevenheid des inzenders in het werktuigelijke van het vak. Daarna volgt een welgesteld stukje over het bereiden van het schietkatoen en eenige anecdoten en kleine verhalen, die geheel in den geest vallen van den opregten jager, die immers zoo gaarne avonturen vertelt en hoort vertellen.

13 October. Staring.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 19 November.

TARWE tot circa vorige prijzen aan Cons. verkocht: 130 ℔ bonte Poolsche *f* 278, 280; 127, 130 ℔ mindere dito *f* 265, 270; 128 ℔ Jar. en N. Rijn *f* 224; 129 ℔ Cubanca *f* 242.

ROGGE flaauw en met weinig affaire: 120, 121 ℔ Pruissische *f* 130, 132.

GERST zonder handel.

HAVER in één doen: 76, 79 ℔ Voeder *f* 76, 80; 85 ℔ Dikke *f* 90.

BOEKWEIT *f* 6 à 8 lager: 122, 123 ℔ N. Amersf. *f* 144, 146; 121 ℔ Vriesche *f* 138.

KOOLZAAD: op 9 Vat, in April 74 P. vl.; Nov. 71 P. vl.

LIJNZAAD één doen: 110 ℔ Riga *f* $257^1/_2$.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $44^1/_4$; Vlieg. $43^1/_2$; in Mei eerstk. *f* $45^7/_8$ à $^5/_8$; Sept. en Oct. *f* $37^1/_2$; Dec. *f* 43 à $42^3/_4$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 33; Vlieg. *f* 32.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 39.

RAAPKOEKEN *f* 56 à 60. — LIJNKOEKEN *f* 7 à 9.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 20. NOVEMBER 1849.

Het Nederl. Mudde Tarwe Jarige	van *f*	7,50	tot *f*	8,00.
Het dito dito Tarwe (Nieuwe)	» »	7,30	» »	8,00.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» »	4,20	» »	4,40.
Het dito dito Rogge (Oude)	» »	4,25	» »	4,50.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	4,50.
Het dito dito Boekweit	» »	4,00	» »	4,20.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,16.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,16.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	0,25.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,24.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,16.
Een dito pond Boter			»	0,60.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	0,00	tot *f*	1,80.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,60.
Het 1000 Doof Hout			»	2,00.
De kar Spaanders			»	2,85.
De » Struiken			»	2,80.
De 100 Mutsaard			»	3,50.

TWEE HONDERD NEGENDE STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

1e Trekking. N°. 7924, *f* 1000.
2e —— N°s. 2234, 2106; ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (20 *November*) waren genoteerd: Ned. $2^1/_2$ pCt. $53^1/_4$, $^7/_{16}$, $^5/_{16}$; 3 pCt. $62^7/_8$, $^{15}/_{16}$, $^7/_8$; 4 pCt. $82^1/_4$, $^3/_8$; O. Ind. Leening 4 pCt. $81^1/_2$; Amort.-Syndik. $3^1/_2$ pCt. $83^3/_8$; Aand. Rijnspoorweg $82^1/_4$; Belgie $2^1/_2$ pCt. $45^5/_8$, $^7/_8$; Spanje Ardoins $12^3/_{16}$; dito van 510 p. st. $12^3/_{16}$, $^5/_{16}$, $^1/_4$; dito Onbep. St. $11^3/_4$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m $7^7/_{16}$, $^5/_8$; Portugal te Londen 5 pCt. $32^3/_4$, $^{13}/_{16}$; 4 pCt. $34^1/_4$, $^3/_8$; Rusland 5 pCt. $104^1/_2$, $^5/_8$; dito 1828—29 $104^1/_2$; 4 pCt. bij *Hope* $85^1/_4$, $^3/_8$; Id. bij *Stieglitz* $83^1/_4$, $^7/_8$; Inschr. in Assign. 6 pCt. $63^1/_8$; Certif. van dito $64^3/_8$; Polen-Loten 142, $^3/_4$; Oostenrijk 5 pCt. $82^3/_4$, 83; Id $2^1/_2$ pCt. $42^1/_4$, 43; N. Oostenr. Metall. $87^5/_8$; Fr. oblig. 3 pCt. $52^3/_{16}$.

, De Ondergeteekende maakt bekend, dat bij hem te verkrijgen is **ECHT PORTLANDSCH CEMENT**, eene Specie allergeschiktst tot het Bekleeden van Gebouwen, tot het daarstellen van Waterwerken, tot het Bepleisteren van nieuwe en oude Gevels, tot het Leggen van Vloeren in Gangen, Keukens, Kelders, Magazijnen, Kerken, enz.

Dit CEMENT bezit eene buitengewone hardheid; schoon aan regen en lucht blootgesteld, neemt het nog aan hardheid toe, is vrij van bladeren en vlekken, en verandert geenszins van kleur.

Daar het te lang zou zijn hier alle goede hoedanigheden van dit CEMENT en de manier om het te gebruiken te vermelden, zoo kan men verdere onderrigting bekomen bij den ondergeteekende, welke zich in eens ieders gunst recommandeert.

BREDA, 11 November 1849.

CHR. VERKAAR,
op de Boschstraat, *Lett.* D, N°. 196.

DOMEINGOEDEREN

[illegible]

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.

RENTAMBT *OOSTERHOUT*.

VERPACHTING
VAN
HOOI-, WEI- EN ZAAILANDEN,
GELEGEN ONDER *OOSTERHOUT*.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Oosterhout*, zal, voor den tijd van *zeven jaren*, **VERPACHTEN:**

Op *Maandag den* **10.** *December* 1849, des morgens om 9 ure, ten Huize van J. OLISLAGERS, in *de Beurs* te *Oosterhout*.

70 Percelen HOOI- en WEILANDEN, gelegen in den *West-en Broekpolder* onder *Oosterhout*.

Op *Dingsdag den* **11.** *December* 1849, des morgens om 9 ure, ten Huize van A. VAN BEKHOVEN, achter den Toren.

75 Percelen HOOI- en WEILANDEN, gelegen in den *Broekpolder*, als voren.

Op *Woensdag den* **12.** *December* 1849, des morgens om 9 ure, ten Huize van M. J. MERTENS, in het *Schoonzigt*.

74 Percelen HOOI- en WEILANDEN, gelegen als voren.

Op *Donderdag den* **13.** *December* 1849, des morgens om 9 ure, ten Huize van C. A. DE BOER, op de Markt.

70 Percelen HOOI- en WEILANDEN, gelegen in den *Broek-, Republiek-* en *Willemspolder*. En:

Op *Vrijdag den* **14.** *December* 1849, des morgens om 9 ure, ten Huize van A. TEMPELAARS, in den *Doelen*.

26 Percelen HOOI- en WEILANDEN, in den *Willemspolder*, benevens 26 Percelen ZAAILANDEN, allen gelegen onder *Oosterhout*.

De Konditiën van Verpachting kunnen van heden af, dagelijks, ten Kantore van den Rentmeester, gelezen worden, bij wien, zoo mede bij de Boschwachters nadere informatiën te bekomen zijn.

OOSTERHOUT, den 26. October 1849.

De Rentmeester voornoemd,
BERMAN.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

BESTUUR DER DOMEINEN.

PROVINCIE *NOORD-BRABANT*.

Op *Maandag den* **14.** *Januarij* 1850 *en volgende dagen*, des voormiddags ten 10 ure, zal, in het Koffijhuis van J. G. SPRENGERS, op de Groote Markt te *Breda*, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, worden overgegaan tot de **OPENBARE VEILING** van 103 Percelen LANDERIJEN, VISSCHERIJEN, BOSSCHEN, ERFJES, Rijkswegen langs de Groote Wegen, enz. enz., en 192 Kavels HEIDEGRONDEN, bevattende ruim 2200 Bunders, gelegen onder de Kantoren *Breda*, *Bergen-op-Zoom* en *Oudenbosch*, breeder bij Billetten en Catalogus omschreven; liggende de Voorwaarden ter lezing ten Kantore van den Ontvanger der Domeinen te *Breda*, van voornoemden Notaris aldaar en van de Ontvangers der Registratie te *Eindhoven*, *Oosterhout*, *Oudenbosch*, *Zevenbergen* en *Bergen-op-Zoom*, terwijl bovendien de Algemeene Voorwaarden, waarop 's Rijks Domeinen worden vervreemd, ter lezing liggen ter Griffie van ieder Provinciaal Gouvernement en ten Kantore van ieder Directeur der Registratie en Domeinen.

De Ontvanger der Domeinen,
P. SIX.

, Mr. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, op den **26.** *November* 1849, des avonds 7 ure, ten Koffijhuize van J. JONKERS, te *Breda*, in het openbaar *VEILEN*, en op *den* **10.** *December daaraanvolgende*, finaal *VERKOOPEN:*

Eene bij uitstek wel ter nering staande **HUIZINGE** en **ERVE**, genaamd *HET DAMBORD*, op den Hoek der Lange Brug- en Torenstraat te *Breda*, Wijk C, N°. 1, Kadaster Sectie A, N°. **1006**, ter grootte van 97 Ellen.

Te aanvaarden op het geven van den slag. En

2°. Een **HUISJE**, aan de Lovenaarswal aldaar, Sectie C, N°. 191, Kadaster Sectie A, N°. 89.

Te aanvaarden Eene Maand na het geven van den slag.

NB. De Veiling van de HUIZINGE enz., op de Ginnekenstraat, Wijk A, N°. 78 en 79, Kadaster Sectie B, N°. 1151, *zal geen voortgang hebben*.

ZEGT HET VOORT.

, Mr. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, op *Woensdag den* **28.** *November* 1849, des namiddags een ure, ten Huize en Herberg van J. ROOVERS, op *Wagenberg* onder *Terheyden*, in het openbaar *VEILEN*, en 14 dagen daarna, en alzoo op *den* **12.** *December daaraanvolgende*, finaal *VERKOOPEN:*

Eene **KAPITALE BOUWHOEVE**, met ruim 15 Bunders, **ZAAI-, WEI-** en **BOSCHLAND**, staand en gelegen op *Munnikhof* onder *Terheyden*, en in het breede bij Aanplak-Billetten omschreven.

Informatie te bekomen bij voorn. Notaris en op de Bouwhoeve vermeld.

ZEGT HET VOORT.

, VERKOOPING op *Maandag den* **3.** *December* 1849, op *Zuilen* onder *'s Princenhage*, van eene aanzienlijke partij Gezaagd en Ongezaagd EIKEN- en MASTENHOUT, op Stam staande BEUKEN- en ESSEN BOOMEN, TALHOUT, MUTSAART, enz., en hetgeen verder ten Verkoop zal worden aangeboden, benevens eenige puik Vetgemeste VARKENS, — drie dagen voor de Verkooping voor een ieder te zien.

Informatie ten Kantore van den Notaris Mr. DE ROY te *Breda* en op *Zuilen* bij HENDRIK BUYS.

ZEGT HET VOORT.

, Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is van de pers gekomen:

BREDASCHE ALMANAK,

VOOR HET JAAR ONZES HEEREN JEZUS CHRISTUS,

1850.

Voorzien van een Naamregister van Administrative, Finantiële en Justitiële Ambtenaren, Maatschappijen en Leden der Collegiën in de Stad en het Arrondissement *Breda*. Voorts eene opgave der Kermissen, Jaar-, Paarden- en Beestenmarkten, den Op- en Ondergang van Zon en Maan, de Eclipsen, enz. Het vertrek der Beurtschepen [illegible], het rijden der Diligences, de aankomst en het vertrek der Vrachtkarren, Boden, het openen en sluiten der Poorten, enz., enz.

Prijs: Enkele 10 Cents, Dubbele 20 Cents, idem op best papier 25 Cents.

Bij Bovengemelden is tevens gelegenheid tot het abonneren voor het lezen der BOEKWERKEN in hunne

Nederduitsche en Fransche Leesbibliotheek,

bestaande uit ruim vijf duizend Boekdeelen.

De Voorwaarden zijn: Voor 14 dagen 30 Cents, eene maand *f* 1,00, 3 maanden *f* 2,75, 6 maanden *f* 5,00, een jaar *f* 9,00. Een en ander breedvoerig in den Catalogus der Bibliotheek vermeld.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.